

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 5 від 28 березня 2025 р.

Голова Приймальної комісії,
Президент університету

Михайло ПОПЛАВСЬКИЙ

**ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

В6 ПЕРФОРМАТИВНІ МИСТЕЦТВА

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

Режисура естради і шоу

Акторське мистецтво театру і кіно

Освітній ступінь

Бакалавр

Обговорено і схвалено:

на засіданні ради факультету театру, кіно та естради (протокол № 9 від 24.03.2025 р.)

Київ – 2025

ПРОГРАМА
творчого конкурсу за обраним фахом «Сценічне мистецтво»
галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
спеціальність В6 «Перформативні мистецтва»

Освітні програми:

Режисура естради і шоу;
Акторське мистецтво театру і кіно

Пояснювальна записка

Творчий конкурс з фаху «Сценічне мистецтво» складають абітурієнти, які вступають на спеціальність В6 «Перформативні мистецтва», освітні програми: «Режисура естради і шоу», «Акторське мистецтво театру і кіно».

Творчий конкурс є профільним конкурсним предметом. Мета творчого конкурсу – демонстрація знань і навичок вступника, що засвідчують готовність до опанування фаху й здатність виконувати креативні завдання. На професійно зорієнтованому іспиті абітурієнт повинен продемонструвати загальну ерудицію, фахову зацікавленість і розкрити власні творчі здібності.

До творчого конкурсу допускаються особи, які мають повну загальну середню освіту та відповідну підготовку з фаху, а також випускники театральних коледжів і училищ культури та мистецтв, театральних відділень шкіл мистецтв та ліцеїв. При собі вступник обов'язково повинен мати документ, що посвідчує особу.

Творчий конкурс визначає відповідні навички та вміння, згідно нижчезазначених вимог до кожної освітньої програми.

Вимоги до проходження творчого конкурсу на освітню програму
«Режисура естради і шоу»

Рекомендації з підготовки до творчого конкурсу: Репертуар для творчого конкурсу абітурієнт обирає самостійно і готує для показу заздалегідь.

На вступному випробуванні, під час проходження творчого конкурсу, абітурієнт повинен виконати такі завдання:

1. ***Художнє читання твору з розмовної програми:*** абітурієнт обирає на власний розсуд один твір та виконує його перед комісією. Це може бути один з наступних творів:
  - вірш (до 2 хв.): громадянська, лірична чи пейзажна поезія;
  - байка (до 2 хв.) з яскраво вираженим конфліктом, авторською та прямою мовою, алегоричними образами, мораллю;
  - естрадний монолог (до 3 хв.) з українських або зарубіжних естрадних творів;
  - стендап (до 3 хв.) – можна з репертуару інших виконавців або авторський.
2. ***Демонстрація таланту.*** Під талантом мається на увазі будь-який вид діяльності, до якого за думкою абітурієнта в нього (неї) є певний хист та здібності. Це може бути: танець, пісня, фотоматеріал, монтаж відео, малюнки, гра на інструменті, пародія, моделінг, озвучування (дубляж),

власний тік-ток, сценарій та ін.

3. **Співбесіда.** Співбесіда проходить у форматі розповіді абітурієнта про себе та свої захоплення, а також у вигляді діалогу з членами комісії. Можливі теми: гуртки, проєктна робота, фестивалі, будь-яка творча діяльність або бажання розвиватись у в певній галузі.

Вступник також може включити до програми творчого конкурсу інші творчі роботи крім зазначених вище.

В ході виконання завдань абітурієнт повинен виявити такі уміння і навички, які визначають порядок оцінювання:

- продекламувати різні за жанром, характером, стилем та формою літературні твори;
- продемонструвати володіння голосом, дикцією та логікою;
- продемонструвати здібності до образного та асоціативного мислення, уяву, смак, емоційну збудливість, своєрідність темпераменту, почуття гумору чи драматизму, внутрішнє бачення, творчу увагу, фантазію;
- продемонструвати свої природні здібності, хист до певного роду діяльності, артистизм та майстерність викладу матеріалу.

Структуру оцінки визначають:

1. Майстерність виконання літературного твору.
2. Хист до певного різновиду сценічної діяльності.
3. Співбесіда.
4. Креативність.

Критерії оцінювання творчого конкурсу:

Творчий етап	Шкала оцінювання	Критерії оцінювання знань вступників
1. Майстерність виконання літературного твору	26–30 балів	Добре опанування методикою ідейно-тематичного, логічного та дійового аналізу тексту віршованих творів. Глибоке розуміння абітурієнтом змісту твору, емоційна гнучкість, вміння передати стиль автора, вміння найяскравіше передати кульмінаційний момент твору. Виявлення багатства уяви, образного мислення, рівня володіння технікою сценічного мовлення, здатності органічно відчувати й відтворювати голосом мелодійність віршованих творів. Художнє виконання твору, розуміння його жанрової приналежності, логіко-композиційної побудови, наскрізної дії, темпоритму, підтексту, стильових особливостей, емоційного забарвлення. Створення яскравих, виразних художніх образів. Опанування навичками відтворення манери мовлення та інтонаційної палітри персонажів. Органічне поєднання слів автора з прямою мовою персонажів у діалогах і монологів. Вміння взаємодіяти з аудиторією. Виконуваний твір є актуальним, суголосний з проблемами сучасного життя. Під час виконання використано комплекс виражальних засобів живої усної мови: слово, голос, інтонація, міміка, жести, рух. Текст відповідає індивідуальній манері читця. Абітурієнт використовує сценічний простір, реквізит, що відповідає жанру твору, задуму читця. Виконавець збуджує низку хвилюючих асоціацій, створює у слухача

		<p>переживання особистої причетності до почутої інформації. Пронесено основну думку через ланцюг окремих фраз. Енергетика яскрава, виконавець показує себе як творча індивідуальність.</p> <p><i>Монолог в образі або стендап:</i> високий рівень майстерності створення, втілення на сцені та передачі образу, змісту твору. Під час виконання використовуються різні елементи акторської майстерності: увага, уява, почуття правди і віра, внутрішнє сценічне самопочуття, наповнення фізичної дії змістом.</p>
16–25 балів		<p>Середній рівень опанування методикою ідейно-тематичного, логічного та дійового аналізу тексту віршованого твору.</p> <p>Належне розуміння абітурієнтом змісту твору, посередня уява, слабка емоційна збудженість.</p> <p>Достатнє виявлення уяви, образного мислення, рівня володіння технікою мовлення, емоційної виразності, середня здатність органічно відчувати й відтворювати голосом живу музику віршованих творів.</p> <p>Осміслене виконання твору, розуміння його з погляду жанру, логіки, композиційної побудови, наскрізної дії, темпоритму, підтексту, стильових особливостей, гумористичного забарвлення. Створення доволі виразних образів оповідача та персонажів байки. Недостатнє опанування навичками показувати манеру мови та інтонацію персонажів. Мова оповідача і репліки дійових осіб в їхніх діалогах і монологів не зливаються в один тон.</p> <p>Невпевнене ставлення оповідача до актуальних проблем, відтворених у художніх образах гумористичного твору, недостатнє вміння налагоджувати контакт з глядачем.</p> <p>Твір є актуальним проблемам сучасного життя. Під час виконання не повністю використовується комплекс виражальних засобів живої усної мови: слово, голос, інтонація, міміка, жести, рух. Текст відповідає індивідуальній манері читця. Абітурієнт на достатньому рівні використовує сценічний простір, реквізит, що відповідає жанру твору, задуму читця. Виконавець вміє налагоджувати контакт з глядачем.</p> <p>Пронесено основну думку через ланцюг окремих фраз. Енергетика доволі яскрава, виконавець показує себе як творча індивідуальність.</p> <p><i>Монолог в образі або стендап:</i> достатній рівень майстерності створення, втілення на сцені та передачі образу, змісту твору. Під час виконання використовуються не всі елементи акторської майстерності: увага, уява, почуття правди і віра, внутрішнє сценічне самопочуття, наповнення фізичної дії змістом.</p>
6–15 балів		<p>Абітурієнт розуміє зміст тексту, але допускається логічних помилок, не всюди дотримується розділових знаків, не завжди чітко вибудовує твір композиційно. Не володіє яскравим інтонуванням, невисокий рівень емоційної збудженості.</p> <p>Недостатнє виявлення уяви, образного мислення, рівня володіння технікою мовлення, емоційної виразності.</p> <p>Недостатнє розуміння творів з погляду жанру, логіки, композиційної побудови, наскрізної дії, темпоритму, підтексту, стильових особливостей, гумористичного забарвлення. Під час виконання грає, не має чіткого ставлення до всього, про що говориться в тексті.</p> <p>Недостатнє виявлення ставлення оповідача до актуальних проблем, відтворених у художніх образах гумористичного твору. Неспроможність утримати увагу глядача.</p> <p>Твір є не зовсім актуальним проблемам сучасного життя. Під час виконання мало використовується комплекс виражальних засобів живої усної мови: слово, голос, інтонація, міміка, жести, рух. Текст не повністю</p>

		<p>відповідає індивідуальній манері читця. Абітурієнт не завжди використовує сценічний простір, реквізит, що відповідає жанру твору, задуму читця. Виконавець вміє налагоджувати контакт з глядачем, але не вміє його втримати. Основну думку твору не повністю доведено до глядача. Виконавець показує себе як творча індивідуальність.</p> <p><i>Монолог в образі або стендап:</i> середній рівень майстерності створення, втілення на сцені та передачі образу, змісту твору. Під час виконання не завжди використовуються елементи акторської майстерності: увага, уява, почуття правди і віра, внутрішнє сценічне самопочуття, наповнення фізичної дії змістом.</p>
	0–5 балів	<p>Відчувається розгубленість під час виконання, слабке знання тексту. Відсутність розуміння характерів дійових осіб твору. Виконання позбавлене емоційного тону, не впливає на слухача.</p> <p>Слабке виявлення уяви, образного мислення, рівня володіння технікою мовлення, емоційної виразності. Відсутність громадянської позиції виконавця до проблем, відтворених у творі. Фальшива декламаційність, удаваний зовнішній пафос, замилювання текстом, сентиментальність.</p> <p>Виконання твору невиразне, неемоційне, неосмілене з погляду жанру, логіки, композиційної побудови, наскрізної дії, темпоритму, підтексту, стильових особливостей, гумористичного забарвлення. Зведення художньої мови до примітивного читання тексту «на різні голоси», коли репліки персонажів оповідач намагається виразно розіграти.</p> <p>Відсутність громадянської позиції виконавця та ставлення до актуальних проблем, відтворених у художніх образах гумористичного твору. Неспроможність захопити, вразити глядача.</p> <p>Твір не є актуальним проблемам сучасного життя. Під час виконання мало використовується комплекс виражальних засобів живої усної мови: слово, голос, інтонація, міміка, жести, рух. Текст не відповідає індивідуальній манері читця. Абітурієнт не використовує сценічний простір, реквізит не відповідає задуму, читець губиться на сцені. Виконавець не вміє налагоджувати контакт з глядачем. Основну думку твору не повністю доведено до глядача.</p> <p><i>Монолог в образі або стендап:</i> низький або відсутній рівень майстерності створення, втілення на сцені та передачі образу, змісту твору. Під час виконання не використовуються елементи акторської майстерності: увага, уява, почуття правди і віра, внутрішнє сценічне самопочуття, наповнення фізичної дії змістом.</p>
2. Хист до певного різновиду сценічної діяльності	26–30 балів	Талант показано на високому рівні, розкрито з різних сторін. Абітурієнт демонструє себе як впевнена у своїх здібностях, цікава особистість. Вміє відчувати та показати в своїй роботі актуальність, емоції. Демонструє високий рівень володіння технікою в обраному виді діяльності.
	16–25 балів	Талант показано на достатньому рівні, розкрито з різних сторін. Абітурієнт демонструє себе як впевнена у своїх здібностях, цікава особистість. Не дуже точно відчуває та вміє показати у своїй роботі актуальність, емоції, але демонструє достатній рівень володіння технікою в обраному виді діяльності.
	6–15 балів	Талант показано на середньому рівні, повністю не розкрито. Абітурієнт не дуже впевнений у своїх здібностях, дається взнаки психофізичний затиск. Погано показує і відчуває в своїй роботі актуальність, емоції. Демонструє середній рівень техніки в обраному виді діяльності.
	0–5 балів	Талант показано на низькому рівні, не розкрито. Абітурієнт не впевнений у своїх здібностях, дається взнаки психофізичний затиск. У творчій роботі немає актуальності. Абітурієнт не може продемонструвати емоції та має

		низький рівень техніки в обраному виді діяльності.
3. Співбесіда	26–30 балів	Абітурієнт вільно тримається на сцені. Поводиться природно, щиро, проявляє харизматичність і високий рівень комунікабельності. Абітурієнт вмiло демонструє індивідуальність стилю, винахідливість. Текст чіткий, лаконічний, грамотний та має оригінальний виклад. На питання відповідає без незграбних заминок, цікаво та невимушено.
	16–25 балів	Абітурієнт доволі вільно тримається на сцені. Поводиться природно, але дещо натягнуто проявляє харизматичність і достатній рівень комунікабельності. Абітурієнт демонструє індивідуальність стилю. Текст не дуже чіткий і лаконічний, але грамотний та має оригінальний виклад. На питання відповідає без незграбних заминок, цікаво, але трохи напружено.
	6–15 балів	Абітурієнт не дуже вільно тримається на сцені. Поводиться дещо натягнуто, дається ознаки психофізичний затиск, що заважає проявляти харизматичність. Намагається поводитись невимушено, але видно, що переступає через себе. Має середній рівень комунікабельності. Текст не дуже чіткий і лаконічний, але грамотний та має оригінальний виклад. На питання відповідає з заминками, неоригінально, напружено.
	0–5 балів	Абітурієнт погано тримається на сцені. Поводить себе неприродно, затиснуто та недбало. Не проявляє харизматичність і має низький рівень комунікабельності. Абітурієнт не демонструє індивідуальність стилю. Текст не має чіткості і лаконічності, є лексичні помилки, оригінальність відсутня. На питання відповідає з заминками, напружено і трафаретно.
4. Креативність	8–10 балів	Оригінальний підхід до підготовки та втілення творчої програми. Використано оригінальні режисерські та акторські прийоми і рішення. Абітурієнт вмiє нестандартно мислити. Має цілісність та витонченість сценічного образу. Розуміє та володіє сценічною культурою. Демонструє унікальність та нешаблонність. Вмiє дивувати та привертати позитивну увагу.
	6–7 балів	Оригінальний підхід до підготовки та втілення творчої програми. Використання окремих елементів оригінальних режисерських та акторських прийомів і рішень. Абітурієнт вмiє нестандартно мислити. Цілісність та витонченість сценічного образу порушено. Володіє більшістю навичок сценічної культури. Вмiє дивувати та привертати позитивну увагу, але демонструє певну шаблонність.
	3–5 балів	Посередній підхід до підготовки та втілення творчої програми. Мало використано оригінальних режисерських та акторських прийомів і рішень. Абітурієнт може нестандартно мислити, але не вмiє це проявити. Цілісність та витонченість сценічного образу порушено. Володіє окремими навичками сценічної культури. Має чим дивувати, але демонструє певну шаблонність.
	0–2 балів	Відсутність оригінального підходу до підготовки та втілення творчої програми. Не використано оригінальні режисерські та акторські прийоми і рішення. Абітурієнт не вмiє нестандартно мислити. Не має сценічного образу. Взагалі не володіє сценічною культурою. Демонструє стандартність та шаблонність. Не вмiє дивувати та привертати позитивну увагу.

Вимоги до проходження творчого конкурсу на освітню програму
«Акторське мистецтво театру і кіно»

Рекомендації з підготовки до творчого конкурсу: Репертуар для творчого конкурсу абітурієнт обирає самостійно і готує для показу заздалегідь. Бажано, щоб програму виступу складали зразки класичної, сучасної української та зарубіжної літератури. Виконувані напам'ять твори повинні відрізнятися між собою змістом та жанром, що надає можливість об'єктивно виявити широту творчого діапазону абітурієнта.

На вступному випробуванні, під час проходження творчого конкурсу, абітурієнт повинен виконати такі завдання:

- художнє читання вірша (до 2 хв.): громадянська, інтимна чи пейзажна лірика;
- байка (до 2 хв.) з яскраво вираженим конфліктом, авторською та прямою мовою, алегоричними образами, мораллю;
- монолог з драматичного твору (до 3 хв.) з української чи зарубіжної класики;
- для вияву пластично-ритмічних здібностей абітурієнт має виконати фрагмент обраного ним танцю (класичного, народного, естрадного, сучасного, спортивного, тощо) до 1 хв.;
- для вияву музичних даних абітурієнт має виконати пісню або куплет (народну, естрадну, авторську) до 2 хв. та продемонструвати, за можливості, володіння музичним інструментом;

З метою повнішого вияву творчих здібностей екзаменаційна комісія може давати абітурієнту завдання, які не виходять за межі запропонованої програми. Вступник може включити до програми творчого конкурсу інші творчі роботи, крім зазначених вище.

В ході виконання завдань абітурієнт повинен виявити такі уміння і навички, які визначають порядок оцінювання:

- виконувати різні за жанром, характером, стилем та формою літературні твори (байка, монолог, вірш);
- продемонструвати володіння тілом та артикуляційним апаратом;
- продемонструвати здібності до образного та асоціативного мислення, уяву, смак, емоційну гнучкість, своєрідність темпераменту, почуття гумору чи драматизму, внутрішнє бачення, творчу увагу, фантазію;
- продемонструвати вокальні навички (постановка голосу, відчуття ритму, темпу), пластичні дані, артистизм та майстерність викладу матеріалу.

Структуру оцінки визначають:

1. Майстерність виконання літературного твору.
2. Пластично-хореографічні дані.
3. Музикальність (ритмічність та вокальні дані).
4. Креативність.

Критерії оцінювання творчого конкурсу:

Творчий етап	Шкала оцінювання	Критерії оцінювання знань вступників
1. Майстерність виконання літературного твору	26–30 балів	Глибоке розуміння абітурієнтом змісту твору, багатство уяви, емоційна гнучкість, здатність зацікавити слухача, вміння передати жанр та стиль автора, вміння найяскравіше передати кульмінаційний момент твору.
	16–25 балів	Належне розуміння абітурієнтом змісту твору, здатність захопити слухача, посередня уява, посередня емоційна гнучкість.
	6–15 балів	Абітурієнт розуміє зміст тексту, але допускається логічних помилок, не всюди дотримується розділових знаків, не завжди чітко вибудовує твір композиційно. Не володіє яскравим інтонуюванням, невисокий рівень емоційної гнучкості.
	1–5 балів	Відчувається розгубленість під час виконання, слабке знання тексту. Відсутність розуміння характерів дійових осіб твору. Виконання позбавлене емоційного тону, не впливає на слухача. Загалом, невідповідний твір.
2. Пластично-хореографічні дані	26–30 балів	Виконання танцю на високому художньому і технічному рівні. Точне відтворення образу танцювальними рухами в ритмічному, музичному та пластичному відношенні, змістовне і образне розкриття характерних стильових і жанрових особливостей. Наявна емоційність, виразність.
	16–25 балів	Виконання танцю на достатньому художньому (емоційність, виразність, композиційна побудова) і технічному рівні. Відтворення образу танцювальними рухами з незначними недоліками в ритмічному, музичному та пластичному плані, неповне розкриття характерних стильових і жанрових особливостей. Незначні технічні огріхи при виконанні танцю.
	6–15 балів	Виконання танцю на середньому художньому (емоційно, виразно, композиційна побудова) й низькому технічному рівні. Відтворення образу танцювальними рухами з помилками в рисунку композиції, неточність рухів, помилки в темпоритмі.
	1–5 балів	Відтворення образу танцювальними рухами із значними музично-ритмічними недоліками, порушення темпоритму, відсутність образу, характерних танцювальних рухів, відмова від виконання танцю.
3. Музикальність (ритмічність та вокальні дані)	26–30 балів	Високий художній рівень виконання пісні, розкриття вокальної природи голосу – гнучкості, легкості у виконанні різних технічних, динамічних та штрихових прийомів. Демонструє блискучі вокальні та пластично-ритмічні дані. Вправи на вистукування ритму виконуються точно і без помилок. Точно повторює запропоновану мелодію.
	16–25 балів	Високий художній рівень виконання пісні, допущення окремих недоліків передачі засобів музичної виразності (невизначеність дикції та артикуляції), добре володіння тілом та голосом, наявність музикального слуху, почуття ритму. Репертуар відповідає вокальним даним. Вправи на вистукування ритму виконуються з невеликими помилками, повторення мелодії запропонованої пісні точно і виразно.
	6–15 балів	Інтонаційно чисте виконання пісні, але допущення низки помилок (форсування звуку, темпові, ритмічні, темброві неточності, неякісне втілення музичного образу твору). Абітурієнт виявляє слабкі музичні та вокальні дані. Вправи на вистукування ритму виконуються з помилками, повторення мелодії запропонованої пісні виконує з помилками.
	1–5 балів	Інтонаційно нечисте виконання пісні, нечіткість словесного тексту, відсутність почуття ритму, не вміє без помилок повторити запропоновану мелодію.

4. Креативність	8–10 балів	Наявність особливого бачення та яскравого виконання програми творчого конкурсу, здатність до імпровізації. Абітурієнт проявляє яскраву фантазію та творчу уяву.
	6–7 балів	Наявність темпераменту, уяви, здатності бачення на «внутрішньому екрані» («кінострічка бачень»).
	3–5 балів	Слабкий темперамент, низький поріг емоційної витривалості, невиразні природні дані, психофізична енергія недостатня.
	0-2 балів	Відсутні зовнішні та внутрішні природні дані, які необхідні для майбутньої професії, постійно відчувається «м'язовий затиск».

**Таблиця переведення балів творчого конкурсу
до шкали 100–200**

Бал творчого конкурсу	Бал за шкалою 100-200	Бал творчого конкурсу	Бал за шкалою 100-200	Бал творчого конкурсу	Бал за шкалою 100-200	Бал творчого конкурсу	Бал за шкалою 100-200
1	101	26	126	51	151	76	176
2	102	27	127	52	152	77	177
3	103	28	128	53	153	78	178
4	104	29	129	54	154	79	179
5	105	30	130	55	155	80	180
6	106	31	131	56	156	81	181
7	107	32	132	57	157	82	182
8	108	33	133	58	158	83	183
9	109	34	134	59	159	84	184
10	110	35	135	60	160	85	185
11	111	36	136	61	161	86	186
12	112	37	137	62	162	87	187
13	113	38	138	63	163	88	188
14	114	39	139	64	164	89	189
15	115	40	140	65	165	90	190
16	116	41	141	66	166	91	191
17	117	42	142	67	167	92	192
18	118	43	143	68	168	93	193
19	119	44	144	69	169	94	194
20	120	45	145	70	170	95	195
21	121	46	146	71	171	96	196
22	122	47	147	72	172	97	197
23	123	48	148	73	173	98	198
24	124	49	149	74	174	99	199
25	125	50	150	75	175	100	200

Рекомендована література:

для освітньої програми «Режисура естради і шоу»

1. Барнич М. М. Психотехніка актора. Майстер-клас : монографія. Київ : Вид-во «Пінзель», 2018. 200 с.
2. Безклубенко С. Д. Всезагальна теорія та історія мистецтва. Київ, 2003. 264 с.
3. Безклубенко С.Д. Мистецтво: терміни та поняття : енцикл. вид. : у 2 т. Т. 1 : А-Л. Київ : Ін-т культурології Акад. мистецтв України, 2008. 239 с.
4. Безклубенко С.Д. Мистецтво: терміни та поняття: енциклопедія: у 2 т. Т. 2. М–Я : Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2010. 256 с.
5. Біль Р. Виховання акторської харизми : метод. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2013. 232 с.
6. Вовкун В. Мистецтво режисури масових видовищ : підручник. Київ : НАККІМ, 2015. 356 с.
7. Гладишева А.О. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність: навч. посібник. Київ: Червона Рута-Турс, 2007. 265 с.
8. Горбов А.С. Режисура видовищно-театралізованих заходів: навч. посібник. Фастів: «Поліфаст», 2004. 264 с.
9. Донченко Н.П. Мистецтво гри : теорія і практика ігрової діяльності в умовах дозвілля : навч. посіб. Київ : ДАКККіМ, 1999. 176 с.
10. Донченко Н.П. Особливості мистецтва режисури на естраді : навч.-метод. матер. Київ : КНУКіМ, 2008. 110 с.
11. Житницький А.З. Драматургія масових театралізованих заходів: навч. посіб. 3-тє видання, перероблене і виправлене. Харків: Тимченко, 2007. 128 с.
12. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ : навч. посібник. Київ: Дакор, 2006. 128 с.
13. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ : навч. пос. Київ : Дакор, 2003. 304 с.
14. Кісін В.Б. Режисура як мистецтво та професія Життя. Актор. Образ: Із творчої спадщини. Київ : Видавничий дім «КМ Academia», 1999. 268с.
15. Клековкін О. THEATRICA: Лексикон. Київ: Фенікс, 2012. 800 с.
16. Клименко В.В., Буток В.Д. Ваш вихід, Панове, або акторська майстерність для початківців. Київ : Таксон, 2002. 236 с.
17. Крипчук М.В., Мельник М.М., Стрельчук В.О., Соколенко І.В. Словник режисера естради та масових свят. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2017. 176 с.
18. Кужельний О.П. Основи режисури театралізованих видовищ і масових свят. Київ : НАКККіМ, 2012. 140 с.
19. Кукуруза Н. Робота над естрадним номером: розмовний жанр: метод. рекоменд. Івано-Франківськ: 2015. 56 с.
20. Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття. Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України; ред кол.: В. Сидоренко (голова) та ін. Київ: Інтертехнологія, 2006. 1054 с.; іл.
21. Нечаєнко Т.В. Словесна дія: навч. посібник. Київ: ДАКККіМ, 2000. 132 с.
22. Шарварко Б. Режисура театралізованого масового дійства: навч.-метод. посіб.

Київ : ДАКККіМ, 2004. 124 с.

23. Шклярєвський Г. Вікно у реальність. Режисура аудіовізуальних мистецтв. Київ : Видавець Карпенко В. М., 2014.

для освітньої програми

«Акторське мистецтво театру і кіно»

1. Антонович Д. Триста років українського театру, 1619–1919. Львів : Львівський національний університет І. Франка, 2001. 272 с.
2. Барнич М. Майстерність актора. Техніка «обману»: навчальний посібник. Київ: КНУКіМ, 2016. 304 с.
3. Барнич М. Психотехніка актора. Майстер-клас : монографія. Київ : Вид-во «Пінзель», 2018. 200 с.
4. Брокетт О.Г., Гілді Ф.Г. Історія театру (10-те видання). Пер. з англ. Т. Дитина, Н. Козак, Г. Лелів, Г. Сташків. Львів : Літопис, 2014. 730 с.
5. Гладишева А.О. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність: навч. посібник. Київ: Червона Рута-Турс, 2007. 265 с.
6. Грицан Н.В. Техніка сценічного мовлення: навч. посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський НУ ім. Василя Стефаника, 2010. 201 с.
7. Донченко Н.П. Режисура та акторська майстерність: навч. посіб. Київ, 2006. 260 с.
8. Курбас Л.С. Березіль. Із творчої спадщини. Київ: Дніпро, 1988. 518 с.
9. Курбас Л.С. Філософія театру. [Упоряд. М. Лабінський; післямова: М. Москаленко, Д. Лабінська ; ред. М. Москаленко]. Київ : Основи ; Харків : Олександр Савчук [вид.], 2022. 918 с.
10. Нечаєнко Т.В. Словесна дія: навч. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2000. 132 с.
11. Паві П. Словник театру. Пер. з франц. М. Якуб'як. Львів, 2006. 640 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://shron1.chtyvo.org.ua/Pavis_Patrice/Slovnyk_teatru.pdf.
12. Раденко Ю.В. Сценічна мова : навч. посіб. Київ : Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, 2015. 320 с.
13. Станіславський К.С. Моє життя у мистецтві. Київ : Мистецтво, 1955. 479 с.
14. Станіславський К.С. Робота актора над собою. Київ : Мистецтво, 1953. 670 с.
15. Станіславський К.С. Робота над роллю («Ревізор»). Реальне відчуття життя п'єси та ролі (1936–1937). Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 84 с. URL : <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Stanislavskyy-Druk.pdf>.
16. Український театр ХХ століття: Антологія вистав. За заг. ред. М. Гринишиної; Ін-т проблем сучасн. мистецтв НАМ України. Київ : Фенікс, 2012. 944 с.
17. Brown J.R. (Ed.) The Oxford Illustrated History of Theatre. New York: Oxford University Press, 2001. 582 p.

Допоміжна література:

1. Брук П. Жодних секретів: Думки про акторську майстерність і театр. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 136 с.
2. Веселовська Г. Сучасне театральне мистецтво: навч. посіб. Київ : НАКККіМ, 2014. 142 с.
3. Готовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. Львів : Літопис, 1999. 185 с.

4. Данченко С. Бесіди про театр: літературні записки. Упоряд. О. Коваленко. Київ, 1999. 208 с.
5. Дідро Д. Парадокс про актора. Київ: Мистецтво, 1996. 148 с.
6. Кісін В.Б. Режисура як мистецтво та професія. Життя. Актор. Образ: із творчої спадщини. Київ : Видавничий дім «КМ Academia», 1999. 268 с.
7. Клековін О.Ю. Histrionia: Лексикон. Київ: Арт Економі, 2011. 216 с.
8. Клековін О. Ю. THEATRICA: Лексикон. Київ: Фенікс, 2012. 800 с.
9. Коломієць Р. Лесь Курбас. Київ: Фоліо, 2020. 121 с.
10. Крег Е.Г. Про мистецтво театру. Київ : Мистецтво, 1974. 319 с.
11. Мерзлікін М. Пошук досконалості. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 218 с.
12. Неллі В.О. Про режисуру. Київ : Мистецтво, 1997. 207 с.
13. Танюк Л. Мар'ян Крушельницький: школа образного перетворення заповідана Лесем Курбасом. Київ: Либідь, 2007. 360 с.
14. Юдова-Романова К.В. Технічні засоби оформлення сценічного простору : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017. 314 с.